

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 באוקטובר 2024

1795

כ"ו בתשרי התשפ"ה

עמוד

הצעת חוק מכוני כושר (רישוי ופיקוח) (תיקון מס' 4), התשפ"ה-2024 2

הצעת חוק מכוני כושר (רישוי ופיקוח) (תיקון מס' 4), התשפ"ה-2024

1. תיקון סעיף 3 בחוק מכוני כושר (רישוי ופיקוח), התשנ"ד-1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3 –

- (1) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "באימון של קטינים";
- (2) סעיף קטן (א) – בטל;
- (3) בסעיף קטן (ב), המילים "על אף ההוראות לפי סעיף קטן (א)" – יימחקו.

דברי הסבר

מדריכי כושר גופני, נציגי המועצה לשלום הילד, נציגי ציבור (מתאמנים במכונים), נציגי מוסדות הכשרת מדריכי כושר, נציגי אקדמיה, יזמים בתחום מכוני הכושר וכושר גופני וכיוצא בהם. במסגרת השיח האמור וכן בהערות הציבור לתזכיר החוק עלו שתי טענות מרכזיות:

ראשית, כי קיים קושי של ממש בגיוס כוח אדם איכותי למכוני הכושר וכי חובת הנוכחות של מדריך מוסמך המתחייבת מהחוק בלא כל אבחנה, לאורך כל שעות היום ובלי קשר למספר המתאמנים בפועל, מקשה מאוד על הישרדותם הכלכלית של מכוני הכושר ואם לא יוארך תוקפה של הוראת השעה הקושי האמור יתעצם;

שנית, כי נוכחות של מדריך הכרחית בעיקר לגבי מתאמנים חדשים בלא ניסיון ולמתאמנים שהם קטינים. ואולם באשר למתאמנים חוזרים שהם בגירים, נטען כי הצורך במדריך אינו מהותי ואין הכרח בדרישה זו, המשתיה עלות כלכלית משמעותית על מכוני הכושר שלא מן הנדרש, באופן קבוע.

בשים לב ללקחים מיישום תקופת הוראת השעה כמפורט לעיל, מוצע לעגן בחקיקה ראשית את ביטול חובת נוכחות מדריך במכון כושר בכל עת שנמצאים בו מתאמנים בגירים, ולצד זאת להותיר את חובת נוכחות המדריך בכל עת שמתאמנים במכון קטינים. נוסף על כך מוצע לקבוע חובה שלפיה בפעם הראשונה שבה מתאמן מגיע למכון הכושר תחול על מכון הכושר חובה להציע למתאמן, טרם קבלתו למכון, הדרכה בידי מדריך שיציע לו תוכנית אימון אישית וכן ידריך אותו בנוגע לכללי הבטיחות החלים על אימון במכון כושר לרבות דרכי הפעלת המכשירים. מוצע כי דרישה זו לא תחול על מכון כושר המצוי בבניין מגורים, במקום עבודה או בבית מלון, ובלבד שהוא אינו פתוח לציבור הרחב.

סעיף 1 בסעיף (2) מוצע בטל את החובה לנוכחות מדריך בעת שמתאמנים בגירים מצויים במכון, ובהתאם למחוק את הוראות סעיף 3(א) לחוק שזו לשונו:

"(א) בכל עת שמכון כושר מופעל, יהיה נוכח במקום מדריך המלמד את דרכי ההפעלה של המכשירים שבו

כללי חוק מכוני כושר (רישוי ופיקוח), התשנ"ד-1994 (להלן – החוק), ביקש להסדיר את ענף מכוני הכושר כדי להבטיח את הביטחון של קהל המתאמנים הרחב (בגירים וקטינים) לצד קביעת חובות שונות באשר לאופן הקמתם והפעלתם של המכונים. לאורך השנים בוצעו כמה תיקוני חקיקה אשר נועדו להקל חלק מהדרישות שבחוק וזאת בהסתמך על עמדתם של גורמי המקצוע במשרד התרבות והספורט (להלן – המשרד) ולנוכח צרכים שעלו בקרב ציבור בעלי המכונים וקהל המתאמנים.

על פי סעיף 3(א) לחוק, קיימת חובה לנוכחות מדריך כהגדרתו בחוק (להלן – מדריך) בכל עת שמכון הכושר מופעל, אשר ילמד את המתאמנים את דרכי הפעלת המכשירים ויפקח על האימונים. בסעיף זה קיימת חרונה שעל פיה השר ראוי לקבוע סוגים של מכוני כושר אשר יהיו פטורים מהוראות סעיף זה.

בתקנות מכוני כושר (רישוי ופיקוח) (פטור מנוכחות מדריך בחדר כושר), התשע"ג-2013 (להלן – התקנות), קבע השר תקנות לגבי סוגי מכוני כושר אשר פטורים מחובת נוכחות מדריך בעת שמתאמנים נוכחים בחדר הכושר. כך, לדוגמה, נקבע בתקנות אלה כי חדרי כושר בבנייני מגורים, במקומות עבודה או בבתי מלון יהיו פטורים מחובת נוכחות מדריך בעת שמצויים בהם מתאמנים.

בשל הקושי של מכוני כושר לגייס ולהעסיק מדריכים בתקופת מגפת הקורונה, בוצע בתקנות מכוני כושר (רישוי ופיקוח) (פטור מנוכחות מדריך בחדר כושר) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ב-2021 (להלן – הוראת השעה), תיקון לתקנות ונקבע בהן פטור מחובת נוכחות מדריך במכון כושר אם המתאמנים בו הם ספורטאים המתאמנים בליווי מאמנים אישיים, וכן פטור מחובת נוכחות מדריך כושר כאשר מספר המתאמנים במכון הכושר בזמן נתון אינו עולה על 100 איש. בהוראת שעה זו, למעשה, התייתרה חובת נוכחות מדריך ברוב המקרים. הוראת השעה האמורה הוארכה מומן לזמן וכיום היא בתוקף עד יום ד' בחשוון התשפ"ה (5 בנובמבר 2024). בתקופת הוראת השעה ערך המשרד שיח עם גורמים רלוונטיים ובהם אנשי רפואת ספורט, בעלים ומנהלים של מכוני כושר ומועדוני ספורט,

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 110; התשפ"ב, עמ' 222.

"הדרכה מקצועית 4א. (א) מכון כושר יציע לכל מתאמן חדש, טרם קבלתו למכון, הדרכה בידי מדריך הכוללת –

(1) תוכנית אימון המותאמת אישית למתאמן;

(2) הדרכה לגבי כללי הבטיחות החלים על אימון במכון כושר לרבות דרכי הפעלת המכשירים.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מכון כושר המצוי בבניין מגורים, במקום עבודה או בבית מלון, ובלבד שמכון הכושר אינו פתוח לציבור הרחב.

(ג) בסעיף זה –

"מתאמן חדש" – למעט מתאמן שחידש מינוי מייד לאחר שתם תוקפו של המינוי הקודם;

"בית מלון" – כהגדרתו בחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976².

ד ב ר י ה ס ב ר

החובה להציע לו הדרכה בידי מדריך אשר תכלול תוכנית אימון בסיסית לשם היכרות עם המכשירים תוך התייחסות למצבו הגופני והבריאותי של המתאמן, וכן הדרכה בעניין כללי הבטיחות החלים על אימון במכון הכושר לרבות דרכי הפעלת המכשירים. מי שמחדש מינוי ברצף לא ייחשב "מתאמן חדש" מתוך הבנה כי מדובר למעשה במתאמן אשר כבר התנסה במכשירים ובאימונים בחדר הכושר ולא במתאמן אשר אינו מכיר את המכשירים ואינו יודע כיצד לבצע את האימון. כמו כן בסעיף 4א(ב) המוצע, מוצע לקבוע כי הוראות הסעיף המוצע לא יחולו על מכוני כושר המצויים במקום עבודה, בבניין מגורים או בבית מלון, ובלבד שאינם פתוחים לציבור הרחב – מכיוון שאז הם הופכים הלכה למעשה למכוני כושר "רגילים". החרגה זו מבוססת על הפטור הקבוע גם כיום לפי התקנות. זאת, בין השאר, בשל ההבנה כי מדובר במקומות שבהם, לרוב, מתאמנים בעלי ניסיון שאינם זקוקים להנחיה והדרכה ייעודית.

ומפקח על המתאמנים בו. השר, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, רשאי לקבוע סוגים מיוחדים של מכוני כושר שיהיו פטורים מהוראת סעיף קטן זה.

זאת עקב שינוי ההסדר החוקי החדש המפורט בחלק הכללי לעיל. כמו כן מוצע בסעיפים 1(1) ו-2 לבצע התאמות בכותרת השוליים ובסעיף קטן (ב) לנוכח מחיקת סעיף 3(א).

יובהר, כי התיקון המוצע אינו משנה את החובה הקיימת בסעיף 3(ב) לחוק בנוגע לנוכחות מדריך באימון של קטינים בכל זמן שבו מתאמנים קטינים במכון הכושר, מתוך הבנה כי מדובר באוכלוסייה רגישה יותר הדורשת ליווי ושמירה על הבטיחות באופן הדוק יותר.

סעיף 2 בסעיף 2 מוצע להוסיף את סעיף 4א לחוק ולקבוע בו חובה, שעל פיה בפעם הראשונה שבה מתאמן חדש מגיע למכון הכושר לשם אימון, תחול על מכון הכושר

² ס"ח התשל"ו, עמ' 228.

